ฝึกแปลบทสมาสในอรรถกถาธรรมบท ๒

มหาปาโล “ตาต มยา สตฺถุ ธมฺมเทสนา สุตา, สตฺถารา หิ สณฺหสุขุมํ ติลกฺขณํ อาโรเปตฺวา อาทิมชฺฌปริโยสานกลฺยาณธมฺโม เทสิโต, น สกฺกา โส อคารมชฺเฌ ปูเรตุํ ปพฺพชิสฺสามิ ตาตาติ อาห ฯ

ต, อนีย, ตพฺพ สกฺกา ลพฺภา

ตสฺส วิรวนฺตสฺเสว, สตฺถุ สนฺติกํ คนฺตฺวา ปพฺพชฺชํ ยาจิตฺวา, ลทฺธปพฺพชฺชูปสมฺปโท อาจริยุปชฺฌายานํ สนฺติเก ปญฺจ วสฺสานิ วสิตฺวา, วุตฺถวสฺโส ปวาเรตฺวา, สตฺถารํ อุปสงฺกมิตฺวา วนฺทิตฺวา ปุจฺฉิ “ภนฺเต อิมสฺมึ สาสเน กติ ธุรานีติ ฯ

สลฺลหุกวุตฺติโน ปน ปนฺตเสนาสนาภิรตสฺส ภิกฺขุสฺส อตฺตภาเว ขยวยํ ปฏฺฐเปตฺวา สาตจฺจกิริยาวเสน วิปสฺสนํ วฑฺเฒตฺวา อรหตฺตคฺคหณํ อิติ อิทํ (ธุรํ) วิปสฺสนาธุรํ นาม ฯ

โส สตฺถารํ วนฺทิตฺวา, อตฺตนา สหคามิโน ภิกฺขู ปริเยสนฺโต สฏฺฐี ภิกฺขู ลภิตฺวา, เตหิ สทฺธึ นิกฺขมิตฺวา, วีสโยชนสตมคฺคํ คนฺตฺวา, เอกํ มหนฺตํ ปจฺจนฺตคามํ ปตฺวา, ตตฺถ สปริวาโร ปิณฺฑาย ปาวิสิ ฯ

แบบฝึกหัดท้ายบท

จงบอกชื่อและวิเคราะห์บทสมาสต่อไปนี้

๑. สณฺหสุขุมํ (ติลกฺขณํ)

๒. อาทิมชฺฌปริโยสานกลฺยาณธมฺโม

๓. ลทฺธปพฺพชฺชูปสมฺปโท (มหาปาโล)

๔. ปนฺตเสนาสนาภิรโต (ภิกฺขุ)

๕. วีสโยชนสตมคฺโค